

FOTO: ADELA POLÁKOVÁ

Stará krčma

→ 1825 roubenka se zvonicí. Tehdy ji nahradila dnešní empírová, sálavá stavba s půlkruhovou apsidou. Hlavní oltář je logicky zasvěcen Marii Magdaléně, vedlejší sv. Anně a sv. Josefovi. Hřbitov vedle svatostánku byl posléze zrušen a upraven coby park. Zůstal jen náhrobek 14 pruských husarů,

kteří zemřeli u Damníkova v prusko-rakouské válce 1866.

Ostatní náhrobky ovšem nezmizely, stěhovaly se. A to k onomu kostelu na výpadovce, hřbitovnímu kostelu sv. Anny. Impozantně zdobená stavba vznikla na samém počátku 18. století podle plánů Giovanni Pietra Tencally. Jak

vstupní bránu, tak průčelí kostela zdobí kamenné postavy světců. Jasně barevná fasáda kombinující bílou a červenou je výsledkem rekonstrukce posledních let.

Renesanční muž a starobylá krčma

V souvislosti s náměstím již padlo jedno jméno. Vězte tedy, že Jan Marek Marci (Marků), lanškrounský rodák, byl renesanční osobností 17. století. Lékař, fyzik, astronom a filozof, osobní lékař Ferdinanda III. a rektor Karlovy univerzity v Praze. Zabýval se rázem pružných koulí, před I. Newtonem otázkami lomu a rozpadu světla. Je považován za zakladatele spektroskopie. Využil kyvadlo k měření času. A z poslední doby má město dalšího známého rodáka – čerstvě stříbrného z mistrovství světa v atletice desetibojaře Romana Šebrleho.

A ještě jednu pozoruhodnou věc by si žádný návštěvník Lanškrouna neměl nechat ujít. Ostatně, pokud přijížděl do města směrem od Šumperka nebo Jablonného nad Orlicí, už si ji možná mohl všimnout. Stojí přímo u hlavní silnice, která obkružuje historické centrum. Řeč je o zájezdním hostinci Krčma, krásné dřevěné stavbě, jíž nechybí ani jakási obdoba podloubí. Tahle hospoda tu stojí už od roku 1643! Dnešní podoba, která je klasičtější ukázkou dřevěné lidové architektury, pochází ze století následujícího. Možná, že právě ve stále funkční pivnici, je to nejlepší místo, kde návštěvu Lanškrouna zakončit, anebo třeba začít. Pravda, lanškrounské pivo už neochutnáte. Pivovar byl uzavřen v roce 1999 a vedou se debaty, co s ním dál. Ale i tak, bude to stylové.

JAN DRAŽAN

jan.drazan@economia.cz

Lanškrounsko

Lanškroun neleží právě uprostřed krajiny s turistickými pozoruhodnostmi. Přesto je zde možné vydat se na pěkný výlet. A nabízím hned dvě trasy. Obě začínají v Lanškrouně, první se drží Moravské Sázavy a Čenkovičky a končí v Jablonném nad Orlicí, kde je železniční stanice. Druhá je okružem, který se do Lanškrouna vrací po Třebovských stěnách. Je třeba se vybavit na osamělou turistiku.

Z Lanškrouna vyjdeme po silnici do Albrechtic. Na křižovatce na kraji vsi odbočíme doleva při Moravské Sázavě a sledujeme ji kolem odbočky do Uhebné dolinky až k rozcestí pod Drtičem. Pokračujeme údolím a za trzistištěm Na zámku vejдем do otevřené krajiny u Vyprachtic s typickými roubenými chalupami. Ještě za vsí sledujeme Moravskou Sázavu až se nám její prameniště ztratí v táhlém výstupu na zalesněnou Bukovou horu (958 m). Naše modrá mění směr a prudce doleva sestupuje k potoku Čenkovička a s ním do rekreačního střediska Čenkovic. Sledujeme potok do Bystřice a odtud přes holé návrší sestoupíme do Jablonného nad Orlicí, v jehož městské památ-

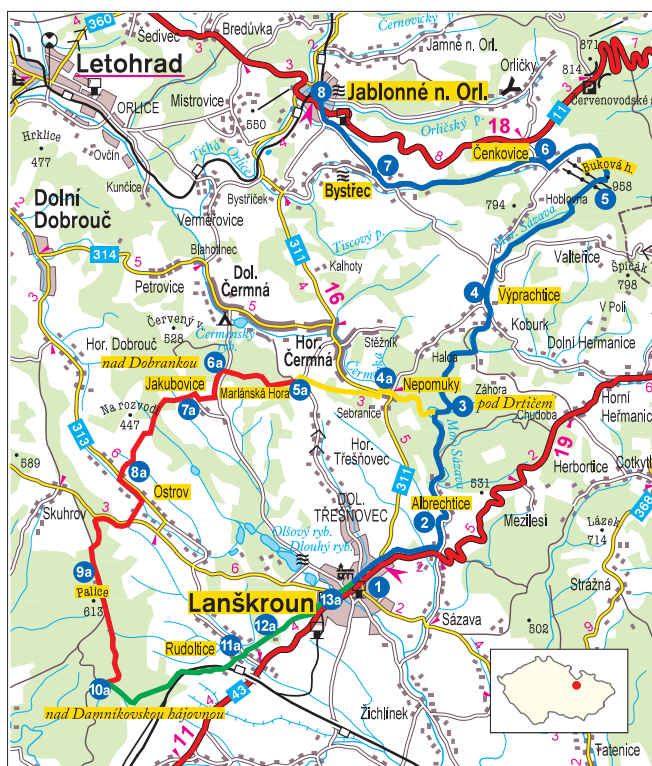
kové zóně najdeme pozoruhodný barokní kostel sv. Bartoloměje.

Druhá trasa s označením „a“ vede od křižovatky pod Drtičem po žluté doleva do Nepomuků. Odtud se po silnici dostaneme k Mariánské hoře, poutnímu kostelu z 19. stol. s křížovou cestou. Na rozcestí přejdeme vlevo na červenou, která nás provede polesím k silnici a po ní do Jakubovic. Záhumním obce přejdeme tři potůčky, vstoupíme na silnici a doleva po ní dojdeme do Ostrova. Po pravé ruce máme Třebovské stěny, k nimž se uprostřed obce vydáme. Cesta po stěnách vede úzkým strmým lesním hřebínkem, který má vrchol Palice (613 m). Před ním pokračujeme po „stěnách“ dál k rozcestí u Damníkovské hájovny. Zde se dáme po zelené doleva, sestoupíme k železniční trati a tu sledujeme do Rudoltic v Čechách. Odtud nás čeká už jen výstup na Zámecký vrch a sestup do Lanškrouna.

JAN STRÁSKÝ

Autor je místopředsedou Klubu českých turistů, bývalý ministr a premiér

Mapa: Českomoravské mezihoří, Česko-třebovsko, 1:50 000, edice KČT č. 49

TRASA: 1. Lanškroun – po modré 1853: 2. Albrechtice (2,5) – 3. pod Drtičem (7) – 4. Vyprachtice, škola (12,5) – 5. Buková hora (18) – 6. Čenkovice (20,5) – 7. Bystřec (25,5) – 8. Jablonné nad Orlicí, náměstí (29) – 4 a. po žluté 7327: Nepomuky (8,5) – 5 a. Mariánská Hora (11,5) – po červené 0444: 6 a. nad Dobrankou (12,5) – 7 a. Jakubovice (15) – 8 a. Ostrov (19) – 9 a. Palice, rozcestí (23,5) – po červené 0445: 10 a. nad Damníkovskou hájovnou (27) – po zelené 4292: 11 a. Rudoltice v Čechách (32) – 12 a. Zámeček (33,5) – 13 a. Lanškroun, náměstí (36).

MAPA: © KARTOGRAFIE PRAHA